

WYDNIEMENSKI KURIER POŁSKI

Wydanie wieczorne

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-5-6
Administracja 10-11-4-6
Prenumerata miesięczna zł. 4
z odrobinieniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 149 Rok II.
GRODNO
piątek 29 maja 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnie za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne w/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi szpalatowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w tygodniku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

KLACCE ulica Pocztowa № 4

SYN SAHARY

Najpotężniejsze arcydzieło wschodnie w 8 akt.

W rolach głównych najświetniejsze gwiazdy ekranu **Clare Windsor i Bert Tittel**

Kino Saturn

Poszukiwacze przygód

Salonowo-sensacyjny dramat w 9 aktach

Związek Miast polskich a pracownicy samorządu miejskiego

Dnia 5 i 6 kwietnia b. r. odbył się w Warszawie zjazd pracowników samorządu miejskiego. Na zjeździe obecnych było 122 delegatów z 64 miast wszystkich województw Rz. Polskiej. Z ramienia władz wygłosili przemówienia powitalne: Dr. Rudolf Sikorski, w imieniu Min. Spr. Wew., poseł Adam Mrozowski, w imieniu Związku Miast Polskich i senator Ignacy Baliński w imieniu Rady m. st. Warszawy.

Dr Rudolf Sikorski, jako przedstawiciel Min. Spr. Wew., w powitalnym przemówieniu swoim podkreślił znaczenie społeczne organizacji pracowników miejskich, jako placówki współpracy z innymi organizacjami społeczno-samorządowymi.

Poseł Adam Mrozowski, jako przedstawiciel Zarządu Związku Miast Polskich na wstępie swego przemówienia takie rzucił wielkie słowa:

"W imieniu Zarządu Związku Miast Polskich mam honor, zaszczyt i szczęście Was powitać i życzyć Wam jaknajwocześniejszych wyników Waszego Zjazdu. Mówię w imieniu Zarządu Związku Miast, który bezwzględnie z Wami stanowi jedną całość. Przy pracy nad samorządami miejskimi tylko te dwie organizacje wspólnie mogą doprowadzić do pożądanego celu i dlatego Zarząd Związku Miast pilnie baczny na Wasze poczynanie i na Waszą pracę. Tem więcej cieszę się z owoców tej pracy i dlatego jeszcze raz serdecznie w imieniu Zarządu Związku Miast Was witam.

A teraz pozwolę sobie, będąc

przy głosie, przemówić do Kolegów jako prezydent miasta, dzisiaj może najmłodszego miasta, wydzielnego Ostrowca. Uważam, że tylko przy Waszej pomocy my, samorządowcy, możemy doprowadzić miasta polskie do tego stanu w jakim one być winny".

I byłoby wszystko może w porządku gdyby nie zjazd przedstawicieli Związku Miast Polskich, który miał miejsce w dniach 26 i 27 kwietnia b. r. Na zjeździe tym brak było powitalnych przemówień ze strony organizacji pracowników samorządu miejskiego bo, poprostu nie byli na zjazd zaproszeni.

"W związku z tym, dziwnie szczególnie, wypadkiem znajdujemy w Nr. 4 miesięcznika "Pracownik Samorządowy" artykuł p. t. "Musimy się zrozumieć", którego końcowy ustęp słuszną gorycz przejawia: "Nie czujemy się powołani (pisze autor artykułu p. B. Wewłowski) do wyprowadzania z tego faktu jakiegokolwiek wniosków, ograniczymy się więc tylko do tego skonstatowania, zauważając, że praca społeczna różni się może od pracy politycznej, że punkt jej ciężkości spoczywa nie na frazeologii, lecz na rzeczowym traktowaniu istotnych zadań i zdecydowanym kierunku".

Istotnie, gdy pomiędzy pracownikami samorządu miejskiego a reprezentacją tegoż brak będzie wzajemnego zrozumienia się i rzeczowego współdziałania—trudno przy puszczać, by praca w dziedzinie samorządu posuwać się mogła w należytem tempie wymagany przez żywaną chwilą dziejową.

Eska.

Wyjaśnienie Generała Berbeckiego

Na skutek naszej wzmianki w której zamieściliśmy słowa użyte przez K. Malinowskiego, p. Prezydenta pod adresem naszego pisma, p. Generał Berbecki zwrócił się do naszej redakcji z następującym wyjaśnieniem co do poruszonej przez nas sprawy:

Na posiedzeniu Komisji teatralnej, wedle słów p. Generała, w obecności wszystkich członków komisji, p. Prezydent zakomunikował, że w razie eksmisji artystów z teatru zwróci się do wojska z prośbą o oddanie wyeksmitowanym Domu Żołnierza.

Artystom, którzy zgłosili się do p. Generała z prośbą o gościnę w wojskowym lokalu, pan Generał odpowiedział, iż może to uczynić tylko na prośbę Magistratu, nie zaś osób prywatnych.

W dniu eksmisji p. Prezydent Stępniewski w imieniu Magistratu, telefonicznie prosił p. Generała o udzielenie w D. Ż. gościnę wyeksmitowanym aktorom. Świadcami tej rozmowy byli w gabinecie p. Generała—adjutant kap. Kwiatkowski, w gabinecie p. Prezydenta—p. Malinowski członek Zrzeszenia artystów grodzieńskich.

Do słów p. Generała nic na razie od siebie nie dodajemy.

Wycieczka-Koncert

Odwiedził nas w redakcji p. Biegański dyr. męskiego Seminarjum Nauczycielskiego. Przyszedł podzielić się wrażeniami z wycieczki do Suwałk, którą odbył w tych dniach ze swymi uczniami. Dyr. Biegański

z entuzjazmem opowiadał o gorącym przyjęciu z jakim wycieczka spotkała się ze strony społeczeństwa suwalskiego, które wyekspensowało cały zasób, by okazać zadowolenie i honeste wystąpić według odwiecznych zasad staropolskiej gościnności.

Formalny entuzjazm wywoływało w Dyr. Biegańskim wspomnienie koncertu, jaki na chęść wyuczonych wydały połączone seminarja męskie i żeńskie.

W koncercie brał udział zespół chóralny połączonych seminarjum w imponującej cyfrze 50 osób, ówczony umiejętnie od 3 lat przez orkiestrę miaszana symfoniczną, składająca się z 25 osób.

Wedle zdania dyr. Biegańskiego, była to uczta artystyczna w ocalem tego słowa znaczeniu, coś wyjątkowo wspaniałego, wprost fenomenalnego.

Jak nas zapewnił dyr. Biegański Grodno będzie miało sposobność poznać tę artystyczną drużynę znaną dobrze Białemustokowi i innym miastom, w których zbierała ona zasłużone owoce, gdyż Zespół ten wybiera się do nas w tych dniach, wioząc w swych gardlach oraz instrumentach fundusz wycieczkowy z którym nie wątpimy objada z łatwością całą Polskę.

Na program objazdowy złożą się utwory ludowe w nader poważnym ujęciu, Chopinowskie, m. in. wspaniałe utwór "Wesele Sieradzkie", symfoniczne utwory i t. p.

Wycieczka artystyczna zjeżdża do Grodna jutro w sobotę o godz. 11⁵⁰ pociągami z Suwałk.

Koncert odbędzie się tegoż dnia o 6-ej p.p. w teatrze miejskim.

Nie wątpimy, że Grodno da rewanż gościnności i zgotuje miłym gościom również serdecznie przyjęcie, teatr zaś będzie w dniu tym przepełniony.

Pamiętajcie o Tygodniu Czerwonego Krzyża

Z posiedzenia Rady Miejskiej 25 b. m.

(Dok.)

Wstrzymanie uchwały R. M.

Następnie Prezydent komunikuje o wstrzymaniu przez Magistrat uchwały R. M. z dnia 14 b. m. co do wytoczenia powództwa przeciwko p. Skąpskiemu i odebraniu świadectw na rzecz teatru, co na posiedzeniu Magistratu większością głosów zostało postanowione, jak również zwrócenie się z wnioskiem do R. M. o rewizję odnośnej uchwały. Na żądanie r. Horbaczewskiego wniosek Magistratu został R. M. przedłożony.

R. Cytarżyński popiera wniosek Magistratu o rewizji uchwały R. M. oraz wnosi o danie możności p. Skąpskiemu uruchomienia teatru, aby nie mógł on potem wnieść pretensji, że R. M. w stosunku do niego była niesprawiedliwą i nie dała mu możności wywiązania się z zobowiązań. Po skompletowaniu przez p. Skąpskiego zespołu wniósł Magistrat zawrzeć z nim nową umowę do końca sezonu.

R. Horbaczewski stwierdza, że Magistrat pogwałcił art. 61 Ustawy Samorz. Miejsk., który przewiduje możność rewizji odnośnej uchwały R. M. tylko wówczas, gdy zajdą w sprawie nowe okoliczności, czego tu brak. Wobec powyższego domaga się anulowania postanowienia Magistratu i składa następujący wniosek: „Rada Miejska uważa, że wniosek Magistratu o reasumpcji uchwały R. M. z dn. 14 maja 1926 r. w sprawie obecnej sytuacji teatralnej pozbawiony jest tych nowych podstaw-faktów, które nakazywałyby konieczność ponownego rozpatrzenia tej sprawy postanawia: nadsyłając wniosek Magistratu przejść do porządku dziennego“.

R. Cytarżyński wyjaśnia, że nie może być tutaj mowy o pogwałceniu art. 61 U. S. M., bo właśnie w tej sprawie zachodzi nowa okoliczność, którą jest rozwiązanie się Zrzeszenia, co prowadzić winno do rewizji i zmiany uchwały R. M. W konkluzji R. M. przyjęła wniosek r. Horbaczewskiego, wobec czego Prezydent oświadczył, że Magistrat natychmiast przystąpi do wykonania uchwały R. M.

Omarowanie sprawy teatralnej w związku z nową koncepcją wysuniętą przez p. Jastrzębca o pozostawieniu części zespołu z p. Malinowskim na czele, przekazano Magistratowi i Komisji Teatralnej do odnośnej decyzji.

Po załatwieniu wszystkich punktów sprawy teatralnej R. M. przystąpiła do dalszego porządku dnia

Pismo Sejmiku

W sprawie pisma Wydziału Powiatowego Sejmiku Grodzieńskiego o przyznanie rekompensaty z tytułu projektowanego włączenia do m. Grodna obszarów z dóbr Stanisławowskich przyjęto jednogłośnie wniosek złożony przez r. Cytarżyńskiego trzeźwo następującej:

„W odpowiedzi na wniosek Powiatowego Sejmiku Grodzieńskiego o przyznanie rekompensaty ze strony miasta na rzecz Sejmiku z racji projektowanego wyłączenia z powiatu a włączenia do miasta terenów z dóbr Stanisławowskich, Rada M. stwierdza, iż zasadniczo moment rozszerzenia granic miasta, jako wynikający z rozwoju życia miasta i przebudowy ustroju gospodarczego na włączonych terenach nie może być traktowany jako powód, wywołujący potrzebę rekompensaty, lub odszkodowania, gdyż nie stanowi transakcji ekonomicznej między stronami, a tylko pewne zjawisko

społeczno administracyjne i gospodarcze. Niezależnie jednak od tego zasadniczego punktu widzenia Rada Miejska uważa, że może być traktowana sprawa nie rekompensaty, lecz pewnej pomocy terenowej ze strony miasta na rzecz Sejmiku Powiatowego w wypadku, gdy Sejmik zwróci się z konkretną propozycją, mówiącą o stworzeniu przez instytucji użyteczności publicznej nadającej się do umieszczenia na dawnych, lub nowych terenach miejskich, w czym miasto upatrywać będzie podniesienie kultury miasta i powiatu wogóle. Przy sposobności jednak Rada Miejska uważa, iż sprawa ta jest nieco przedczesną, gdyż Sejmik Powiatowy dotychczas nie wykazał należytego współdziałania z miastem w zakresie istniejących instytucji już przez miasto pobudowanych i utrzymanych, a obsługujących również powiat, jak np. szpitalnictwo.

W sprawie protokołu Komisji Szacunkowej z dnia 8 maja r. b. o wyłączeniu placów pod rozszerzenie ul. Wyzwolenia postanowiono pobierać po 15 zł. za 1 metr sześcienny placów wyłączoanych.

Podanie wdowy i córki Tołoczów i Kwintowej o przelanie na nich tytułu własności na dzierżawioną ziemię miejską przy ul. 3 maja i Północnej postanowiono przekazać do załatwienia Komisji szacunkowej.

Uchwalono rzeźnię, elektrownię i wodociąg określić jako przedsiębiorstwa komunalne.

Na odezwę Towarzystwa Powstańców i Wojaków im. m. Wejherowa o udzielenie aktywności na budowę w Wejherowie pomnika ku czci poległych, postanowiono udzielić składkę w wysokości 250 złotych.

Wydziałowi Finansowemu przyznano sumy dodatkowe w wysokości 2000 zł. na potrzeby kancelaryjne.

Projekt reorganizacji lombardu miejskiego odroczone do czasu utrzymania kredytów.

Ważna uchwała

Ostatnią uchwałą jaką Rada Miejska powzięła w tem dniu było wzbronienie urzędzanie w śródmieściu składów materiałów łatwopalnych, o co mieszkańcy już od dawna kołatali i doprosić się nie mogli a która to, prosba dopiero na poniedziałkowym posiedzeniu znalazła swój pomyslny epilog.

Cz.

KRONIKA

Na Czerwony Krzyż

Sprowadzone zostały t. zw. Pudełka Szczęścia z których, co drugie wygrywa. Paki z fantami już nadeszły do C. K. i część takowych wystawiono na pokaz w różnych firmach.

Szczegóły podamy jutro.

Zabawa ludowa na Czerw. Krzyż w drugie Święto

przedstawia się okazale. Niebawem atrakcją — Wesele chłopskie! W rózka urodziwa cyganka. Dwie orkiestry. Pepisy sokolów. — Pudełka szczęścia (co drugie wygrywa) fajerwerki — pocztka — confetti — strzelnica — tańce i to wszystko za skromny wejściowy złoty — dla młodzieży 50 groszy! Początek o godz. 6 tej

Lekkoatletyka i piłka nożna na Czerwony Krzyż.

Na boisku garnizonowym intensywnie przygotowują się lekkoatleci i piłkarze tut. klubów sportowych: Cresovia, Hasmonaj, 76 p.p., Związku Strzeleckiego, Sokola i Goso, by czynnie wystąpić w zawodach w dniu 31 maja;

Zawody w powyższym dniu obejmować będą pięciobój lekkoatletyczny, — krótkie biegi i zawody piłki nożnej.

Zawodników do zawodów lekkoatletycznych zgłaszać u p. Prezesa ul. Grandzicka (Szefostwo Intendentury).

Egzaminy wstępne w Państwowym Męskim Seminarjum Nauczycielskim w Grodnie

odbędą się w dn. 22, 23, 24, 25, 26 i 27 czerwca.

Podania o dopuszczenie do egzaminu na kursy: przygotowawczy, I, II, III i IV przyjmuje Kancelaria Seminarjum (Dominikańska 10). Do podania należy załączyć: 1) metrykę urodzenia, 2) świadectwo szczeniunia ospy, 3) ostatnie świadectwo szkolne i 4) życiorys.

Kandydaci zamiejscowi będą mogli korzystać z internatu przez cały czas trwania egzaminów.

Dyrekcja Seminarjum.

Program „Tygodnia Czerwonego Krzyża“

30. V. Sobota — Pobudka na wozie sanitarnym — rozrzucane ulotki agitacyjne.

31. V. Niedziela — „Pudełka szczęścia“ na boisku sportowym.

1. VI. Poniedziałek — „Pudełka szczęścia“ Po południu — Zabawa ludowa w ogrodzie miejskim.

2. VI. Zbiórka w firmach i restauracjach.

3. VI. „Loterja latająca“ w aucie po mieście.

4. VI. Kabaret.

5. VI. Opodatkowanie kin.

6. VI. Zbiórka uliczna przy stolikach.

Sprzedaje się

w mieście ogród owocowy i plac.

Dowiedzieć się: G r o d n o, Nenkiel ul. Kołosańska.

2-7

Dr. med. H. BRYZMAN

choroby skórne i wenerycz.

Leczenia lampą kwarcową

Przyjmuje od 9-10 i od 4-7 Grodno, ul. Hoowera 2. Tel. 202

15-15

Skradziono

kwit na 100 dolarów Ludwika Humnickiego i paszport wydany przez Starostwo Augustowskie na imię Judela Mencyńskiego, zamieszkałego w Sopocinie pow. Augustowskiego 2-3

Zgubiono

dwie karty pobytu Starostwo Równińskie na imię Olgi i Fiodora Owczar. 2-3

Skradziono

w dobrach Spusza kilka weksli ze stemplem firmy wystawcy: „Gorzelnia Ks. E. Sapiehy w Protosowszczyźnie“ i „Zakłady przemysłowe Ks. E. Sapiehy w Leszczu“ i z podpisem pod stemplem tym prokurenta Franciszka Chorzewskiego. Weksle te są nieważne. 3-3

Szal włóczkowy

znaleziony w czwartek d. 21 b. m. wieczorem w Kredowych Górach jest do odebrania w naszej Redakcji. 4-x

Nerwomi, Neurastenicy,

którzy cierpią na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholję, Przesyt życia, bezsenność, ból głowy, przesadzona wrażliwość nerwów, nerwowe zaburzenia serca i żołądka, otrzymają bezpłatnie broszurę Dr. Weisego „Cierpienia nerwów“. Dr. Gobhard et Co. Gdańsk Am Legen Tor 15.

Zarząd Związku Lokatorów i Sublokatorów

zawiadamia swoich członków, że jegomość, który roznosi tabele do obliczenia komornego nie ma nie wspólnego z grodzieńskim Związkiem oraz podkreśla, że jedynym inkasentem Związku jest p. Józef Duchowski posiadający zaświadczenie Związku. 1

ZAKŁADY GRAFICZNE

i PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KART DO GRY

Aleksander Łapina i S-ka

przyjmują zamówienia na wszelkie roboty

LITOGRAFICZNE

jak etykiety, plakaty, reklamy.

Specjalność — mechanicznie gumowane etykiety dla browarów i gorzelni.

Składajecie ofiary na L. O. p. P.